

2014. március 11., kedd

P7_TA(2014)0205

A kertészet

Az Európai Parlament 2014. március 11-i állásfoglalása az európai kertészeti ágazat jövőjéről – növekedési stratégiák (2013/2100(INI))

(2017/C 378/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) harmadik részének III. és VII. címére,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendeletre,
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK irányelvre,
- tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében különleges szabályok megállapításáról szóló, 2007. szeptember 26-i 1182/2007/EK rendeletre ⁽²⁾ és az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról szóló, 2011. június 7-i 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK rendelete ⁽⁵⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a „Közösségi kezdeményezés a dísznövénykertészetért” című, 1996. június 21-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az „Élelmiszerárak Európában” című, 2008. december 9-i bizottsági közleményre (COM(2008)0821),
- tekintettel a fenntartható fogyasztással, termeléssel és iparpolitikával kapcsolatos cselekvési tervről szóló, 2008. július 16-i bizottsági közleményre (COM(2008)0397),
- tekintettel a hatékonyabban működő élelmiszer-ellátási láncról szóló, 2009. október 28-i bizottsági közleményre (COM(2009)0591),

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

⁽²⁾ HL L 273., 2007.10.17., 1. o.

⁽³⁾ HL L 157., 2011.6.15., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 304., 2011.11.22., 18. o.

⁽⁵⁾ HL L 189., 2007.7.20., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 106., 2001.4.17., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 198., 1996.7.8., 266. o.

2014. március 11., kedd

- tekintettel a mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitikáról szóló, 2009. május 28-i bizottsági közleményre (COM(2009)0234),
  - tekintettel az „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című, 2011. május 3-i bizottsági közleményre (COM(2011)0244),
  - tekintettel az élelmiszeripar versenyképességével foglalkozó magas szintű csoport felállításáról szóló, 2008. április 28-i 2008/359/EK bizottsági határozatra, és a magas szintű csoportnak az európai agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképességéről szóló, 2009. március 17-i jelentésére, a csoport ajánlásaival és a főbb kezdeményezések útitervével együtt ⁽¹⁾,
  - tekintettel a „Gazdálkodói szövetkezetek támogatása” című, 2012. novemberi tanulmányra ⁽²⁾, amely ismerteti a Bizottság által hasonló címen indított projekt megállapításait,
  - tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának részét alkotó Technológiai Jövőkutató Intézet „Rövid élelmiszer-ellátási láncok az EU-ban – a társadalmi-gazdasági jellemzőik aktuális állása” című tanulmányára ⁽³⁾;
  - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
  - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A7-0048/2014),
- A. mivel a gyümölcs- és zöldségágazat a közös agrárpolitika (KAP) támogatásainak mintegy 3 %-át kapja, azonban ez az ágazat adja az uniós mezőgazdasági termelés összértékének 18 %-át, az Unió hasznosítható mezőgazdasági területének 3 %-át jelenti, és értéke meghaladja az 50 milliárd EUR-t;
- B. mivel a kertészet gyümölcsökkel, zöldségekkel, burgonyafélékkel, salátafélékkel, fűszernövényekkel és dísnövényekkel foglalkozik, és mivel magában foglalja a faiskolákat, az ételkertészetet, továbbá a temetőkertészetet, a kertészeti kiskereskedelemhez, a kertészeti központokhoz, a florisztikához és a kert- és tájépítéshez hasonló kertészeti szolgáltatásokat;
- C. mivel a gyümölcs- és zöldségágazat mintegy 550 000 munkavállalót foglalkoztató ellátási láncának becsült forgalma meghaladja a 120 milliárdot, és az ágazat nagy jelentőséggel bír az Unión belül azon területek gazdasága szempontjából, ahol általában magas a munkanélküliségi ráta;
- D. mivel az Unió a világ második legnagyobb termelője, és egyben a második legnagyobb gyümölcs- és zöldségimportőre is; mivel az ágazat termékei iránti kereslet növekszik, és jelenleg meghaladja a kínálatot; mivel a zöldség- és gyümölcságazat kereskedelmének volumene a 2000. évi több mint 90 milliárd USD-ről 2010-re közel 218 milliárd USD-ra növekedett, és a globális élelmiszer- és állattermék-kereskedelem közel 21 %-át adja; mivel az Európai Unió szélesre tárta piacait az olyan harmadik országokból származó behozatal előtt, amely országokkal kétoldalú és többoldalú megállapodásokat kötött;
- E. mivel a kertészeti ágazat – elsődleges termelő és feldolgozó ágazatként – európai szintű gazdasági multiplikátorhatással rendelkezik a kereslet és a hozzáadottérték-teremtés más gazdasági ágazatokban – például a kereskedelem, az építőipar és a pénzügyi szolgáltatások területén – való ösztönzése révén;
- F. mivel a 2011-ben 19,7 milliárd euró értékű, 2010 és 2011 között 9 %-os növekedést elérő biozöldség- és biogyümölcs-ágazat a leggyorsabban növekvő bioágazat az uniós összes piaca közül, amely ágazatnak évtizedes távlatban az éves növekedése 5–10 % volt; mivel a beültetett terület tekintetében a biogyümölcs vonatkozásában 18,2 %, a biozöldség esetében pedig 3,5 % volt a növekedés 2010 és 2011 között;
- G. mivel az EU-27 egy főre jutó gyümölcs- és zöldségfogyasztása, az egészségre gyakorolt jótékony hatásainak ellenére, 2011-ben 3 %-kal csökkent az előző öt év átlagfogyasztásához képest;

⁽¹⁾ Elérhető a <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/> címen.

⁽²⁾ Elérhető a http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf címen.

⁽³⁾ Elérhető a <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf> címen.

2014. március 11., kedd

- H. mivel (a világ termelésének 44 %-át adó) Unió a világ legnagyobb virág-, virághagyma- és cserepesnövény-termelője, a legnagyobb hektáronkénti sűrűséggel; mivel a dísznövényágazat becsült forgalma a termelés esetében 20 milliárd euró, a nagykereskedelem esetében 28 milliárd euró, a kiskereskedelem esetében pedig 38 milliárd euró, továbbá körülbelül 650 000 munkavállalót foglalkoztat;
- I. mivel a gyümölcs- és zöldségtermelés támogatási rendszere a KAP égisze alatt kapott helyet, és céljai – többek között – az élelmiszer-ellátási lánc egyensúlyának helyreállítása, a termékpromóció, a versenyképesség fokozása és az innováció támogatása; mivel a rendszernek az egyéni gazdálkodók számára való vonzóbbá tételével ösztönözni kell a termelő szervezetekbe való tömörülést – többek között azokban a régiókban, ahol éveken át nem nyílt lehetőség a működési alapok felhasználására és/vagy elavult termelési módszereket használnak – tekintettel arra, hogy az uniós termelőknek több mint a fele még nem tartozik termelői szervezetekhez – a Bizottság azon célkitűzése ellenére, hogy 2013-ra átlagosan 60 %-os legyen a tagság mértéke; mivel a néhány tagállambeli alacsony fokú szervezettség részben annak a következménye, hogy a tagállamokban felfüggesztették a termelői szervezeteket, ami bizonytalanságot kelt a termelők körében; mivel a termelői szervezetek kulcsszerepet játszanak a gyümölcs- és zöldségtermelői szervezetek tárgyalási pozíciójának javításában, ezért el kell oszlatni a termelők bizonytalanságát tisztázva a termelői szervezetek elismerésére vonatkozó uniós jogszabályokat;
- J. mivel az Eurostat szerint az uniós mezőgazdasági termelők teljes termelési költsége 2000 és 2010 között átlagosan csaknem 40 %-kal emelkedett, miközben a termelői árak átlagosan kevesebb mint 25 %-kal nőttek; mivel a termelési költségek emelkedése a műtrágyák és talajjavítók esetében elérte a csaknem 80 %-ot, a vetőmagok és az ültetési anyagok esetében a csaknem 30 %-ot, és a növényvédő szerek esetében a csaknem 13 %-ot;
- K. mivel a talaj termékenységének az erózió, a rossz talajszerkezet és elégtelen humuszszint kialakulását eredményező, csökkenő szervesanyag-bevitel, valamint a lecsökkent tápanyag- és vízmegtartó képesség miatti csökkenése, valamint az ökológiai folyamatok lassulása jelentős költségeket jelent mind a mezőgazdasági termelők, mind pedig az állami költségvetés számára;
- L. mivel a kertészet tekintetében a kutatási eredmények gyakorlatba való átültetését célzó tudásáramlásra nyomás nehezedik, és mivel a magánszektor kutatási célú kiadásai általánosságban is alacsonyak, az EU-15-ben a kutatás és fejlesztés (K+F) 2004-ben – mely a legutolsó olyan időszak, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre – a teljes élelmiszer-ipari kiadás mindössze 0,24 %-át tette ki;
- M. mivel alacsony gazdasági életképességük miatt a zöldség- és gyümölcsfajták közül sokat az eltűnés veszélye fenyeget, és mivel a mezőgazdasági termelők ökológiai, társadalmi és kulturális szerepet játszanak azáltal, hogy a növényfajták művelését folytatva részt vesznek az európai mezőgazdaság fontos részeinek megőrzésében;
- N. mivel a kártevők megelőzésével, az ellenük való védekezéssel és felszámolásukkal kapcsolatos problémák fokozódása, valamint a növényi kultúrák védelmére szolgáló növényvédő szerekhez való korlátozott hozzáférés veszélyeztetheti a mezőgazdaság diverzifikációját és az európai növénytermelés minőségét;
- O. mivel a kertészeti vállalkozások tevékenysége gyakran egyidejűleg a termelés, a kereskedelem és a szolgáltatások területére is kiterjed;
- P. mivel a ciszgenézis olyan géntechnikai megoldásként határozható meg, amely az azonos fajhoz vagy törzshöz tartozó rokonaiból származó gént ültet be az alany növénybe;
1. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy – az innováció, a kutatás és fejlesztés, az energiahatékonyság és -biztonság, az éghajlatváltozás enyhítése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az értékesítés javítását szolgáló intézkedések révén – támogassák az uniós kertészeti ágazatot, és tegyék versenyképesebbé a világpiacra, valamint továbbra is tegyenek erőfeszítéseket a termelők és a forgalmazók közötti egyensúlyhiánynak felszámolására;
  2. hangsúlyozza, hogy a termelők számára meg kell könnyíteni a harmadik országok piacaira való bejutást; felhívja a Bizottságot a zöldség-, gyümölcs-, virág- és dísznövényexportőrök támogatására fordított erőfeszítéseinek fokozására annak érdekében, hogy az exportőrök leküzdhessék az egyre növekvő számú nem vámjellegű akadályt, így például az egyes harmadik országbeli növény-egészségügyi előírásokat, amelyek megnehezítik – ha éppen nem lehetetlenné teszik – az uniós kivitelt;

2014. március 11., kedd

3. felhívja a Bizottságot, hogy a forgalmazásra vonatkozó előírások, eredetmegjelölések stb. tekintetében az EU-n belül valamennyi piaci résztvevő számára biztosítson azonos piacra jutási feltételeket, és hogy ezek betartását a verseny torzulásának elkerülése érdekében megfelelő ellenőrzések révén biztosítsa;
4. ösztönzi, hogy a tagállamokban oktatási tevékenységek – mint például az EU iskolagyümölcs-programja, vagy az olyan nemzeti szintű programok, mint az egyesült királyságbeli, a burgonya háztáji megtermelésére és feldolgozására irányuló ágazati programok („Grow Your Own Potato” és „Cook Your Own Potato”) – révén népszerűsítsék a zöldség- és gyümölcsfogyasztást;
5. megállapítja, hogy a helyi és regionális piacokon gyakran hiány mutatkozik a helyben termelt zöldségfélékben, ezért e területeken támogatni kell a mezőgazdasági vállalkozásokat, és ezen belül kiemelten ösztönözni a fiatal vállalkozásokat, amelyek foglalkoztatási lehetőségeket teremtenek a mezőgazdaságban, és biztosítják a friss helyi termékek kínálatát;
6. hangsúlyozza a dísnövénykertészetnek a zöld terek bővítése, a városi környezetnek az éghajlatváltozás és a vidéki gazdaság vonatkozásában történő javítása révén az emberi egészségre és jóllétre gyakorolt jótékony hatásait; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a beruházások és a szakmai előmenetel ösztönzése tekintetében aktívabb támogatást kapjon az ágazat;
7. üdvözli az uniós zöldség- és gyümölcságazati rendszer azon intézkedéseit, amelyek az uniós termelők körében a piacközponthuság erősítését szolgálják, a termelői szervezetek és termelői szervezeti tömörülések támogatása és az ágazatközi szervezetek elismerése révén ösztönzik az innovációt, népszerűsítik a zöldség- és gyümölcstermékeket, erősítik a termelők versenyképességét, és javítják az értékesítést, a termékek minőségét és a termelés környezetvédelmi szempontjait, valamint ösztönzik a klaszterek létrejöttét, amelyek új befektetésekre felhasználható új bevételi forrásokat teremtenek; rámutat arra, hogy ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a saját maguk által és közvetlenül értékesítők ne részesüljenek hátrányos megkülönböztetésben, sőt lehetőséget kapjanak arra, hogy innovatív projekteket valósítsanak meg, és növeljék versenyképességüket;
8. rámutat arra, hogy a helyi és a regionális termelés és értékesítés hozzájárul a vidéki térségekben az érték- és munkahelyteremtéshez, valamint ezek megtartásához;
9. rámutat arra, hogy a rövid értékláncok hozzájárulnak az éghajlatra káros gázok kibocsátásának csökkentéséhez;
10. megjegyzi, hogy a városi gazdálkodás (urban farming) új lehetőséget kínál a kertészeti ágazat számára;
11. üdvözli a Bizottság „A gyümölcs- és zöldségágazat uniós rendszerének felülvizsgálata” című nyilvános konzultációjáról szóló jelentést, különösen annak 3.8. szakaszát, amely elismeri a termelői szervezetekre vonatkozó hatályos szabályok egyszerűsítésének szükségességét, támogatja a termelői szervezetek megerősítésére irányuló javaslatot, és tudomásul veszi, hogy a beérkezett válaszok többsége alapvetően a jelenlegi támogatási rendszer fenntartását támogatja;
12. hangsúlyozza, hogy az adminisztratív terhek csökkentése különösen fontos a kkv-k számára, ezek az intézkedések azonban nem veszélyeztethetik a jogbiztonságot, amelyre az említett vállalkozások is támaszkodnak;
13. üdvözli, hogy a KAP reformjáról szóló megállapodás megőrizte a gyümölcs- és zöldségtermelés termelői szervezeteken alapuló európai támogatási rendszerét; emellett azonban elismeri, hogy a meglévő eszközök nem minden esetben hatékonyak, amit „A gyümölcs- és zöldségágazat uniós rendszerének felülvizsgálata” című, nyilvános konzultációról szóló dokumentumban a Bizottság is elismer, ezért támogatja a Newcastle Csoportnak az uniós gyümölcs- és zöldségágazat rendszerének továbbfejlesztését célzó munkáját, amelynek figyelembe kell vennie az egyes tagállamok szövetkezetekre vonatkozó jogszabályi sajátosságait annak érdekében, hogy ne gördítsenek akadályokat az új termelői szervezetek létrehozása elé, tiszteletben tartva ugyanakkor azt, hogy a termelők dönthetnek úgy, hogy kívül maradnak a termelői szervezeteken; tudomásul veszi a súlyos, több tagállamot érintő válságok kezelésére szolgáló közösségi válságkezelési eszköz bevezetését, és hangsúlyozza, hogy az eszközt a termelői szervezetekben való tagságtól függetlenül, valamennyi termelő számára hozzáférhetővé kellene tenni;
14. A termelői szervezetek által folytatott tevékenységek termelők számára jótékony hatásainak megerősítése érdekében felhívja a Bizottságot, hogy az uniós gyümölcs- és zöldségágazat rendszerének felülvizsgálatakor alakítson ki világos és gyakorlatias szabályokat a termelői szervezetek felépítésére és működésére vonatkozóan, és hogy a rendszert igazítsa az egyes tagállamok meglévő piaci struktúráihoz, hogy a termelői szervezetek elláthassák a nekik szánt piaci szerepet, és hogy a termelőket e termelői szervezetekhez való csatlakozásra ösztönözzék, feltéve hogy ez nem veszélyezteti a rendszer fő céljainak megvalósítását, és a termelők továbbra szabadon dönthetnek ezekben a kérdésekben;

2014. március 11., kedd

15. aggodalommal állapítja meg, hogy a termelői szervezetek rendszerének szabályai tágran értelmezhetőek a Bizottság ellenőrei számára, ami magas fokú bizonytalansághoz vezet, a tagállamokat pedig az elutasítás és a bírósági felülvizsgálati eljárások kockázatának teszi ki; hangsúlyozza azt is, hogy az ellenőrző eljárásokat és a pénzügyi kiigazításokat még inkább a kellő időben és a megállapodás szerinti ellenőrzési időszakon belül kell végrehajtani;

16. megjegyzi, hogy továbbra is léteznek Unió-szerte tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok, amelyek hátráltatják a kertészeti vállalkozásokat és azok termelői szervezeteit, és megingatják a termelők jövőbeli befektetésekbe vetett bizalmát; meggyőződése, hogy az ellátási lánc valamennyi szereplőjének egyetértésével létrehozott, jogszabályi kerettel támogatott és minden tagállamban valamely nemzeti döntőbíróóság által felügyelt magatartási kódexek jelentősen javítani fogják az élelmiszerlánc és a belső piac működését;

17. úgy véli, hogy a növény-egészségügyi maradványanyagokkal kapcsolatos, számos értékesítési lánc által alkalmazott magánjellegű normák valójában olyan versenykorlátozó intézkedések, amelyek hátrányosan érintik a gyümölcs- és zöldségágazat termelőit; mivel a növény-egészségügyi maradványanyagok közösségi jogszabályokban rögzített szintje megfelelő védelmet biztosít a fogyasztók és a gazdasági szereplők egészsége szempontjából, kéri a Bizottságot, hogy lépjen fel az említett gyakorlatok felszámolása érdekében;

18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az integrált növényvédelmet, támogassák az innovációt és a vállalkozói tevékenységet a nem vegyi megoldásokkal – így például a kártevők fajainak természetes ellenségeivel és élősködőivel – kapcsolatos kutatás és fejlesztés ütemének fokozásával, használják a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot a kártevőkkel, a betegségekkel és a gyomokkal szembeni védekezés integrált stratégiáinak kidolgozását támogató alkalmazott kutatás finanszírozására, amely biztosítja a termelők számára a 2009/128/EK irányelvnek történő megfeleléshez szükséges eszközöket és információkat, amely irányelv 14. cikkében kimondja, hogy a tagállamok „minden szükséges intézkedést meghoznak az alacsony peszticidfelhasználású növényvédelem ösztönzésére, előnyben részesítve a nem vegyi módszereket” és „létrehozzák vagy támogatják az integrált növényvédelem végrehajtásához szükséges feltételek megteremtését”;

19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a talaj egészségét, termékenységét és képződését hosszú távon biztosító, valamint a kártevő-populációkat gyérítő és szabályozó ökológiai folyamatok intenzitásának előmozdítására és az említettek jelentőségének hangsúlyozására; úgy véli, hogy ez hosszú távon termelékenységnövelést hozhat a mezőgazdasági termelőknek, és kiadáscsökkenést a közkielégvényeknek;

20. hangsúlyozza, hogy a kertészet többféle növényvédő szertől függ, és szorgalmazza, hogy a Bizottság e termékek szabályozása tekintetében kövessen szakmailag felülvizsgált, független forrásból származó tudományos adatokkal alátámasztott, kockázati alapú megközelítést; hangsúlyozza, hogy a kisebb jelentőségű felhasználások, a rendelkezésre álló szűkös hatóanyagok miatt különösen érzékenyek; felhívja a Bizottságot az adatok létrehozása tagállamokon átnyúló koordinálásának megerősítésére, különösen a maradványokkal kapcsolatos adatok vonatkozásában, amelyek alapvető követelménynek számítanak az ehhez különleges növényi kultúrák engedélyezése esetében; felhívja a Mezőgazdasági Főigazgatóságot, az Egészség- és Fogyasztóügyi Főigazgatóságot, a Környezetvédelmi Főigazgatóságot és a Versenypolitikai Főigazgatóságot, hogy folytassanak stratégiai együttműködést a növényvédő szerek szabályozásában bekövetkező változások több szempontból történő figyelembevétele érdekében;

21. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az 1107/2009/EK rendelet 40. cikke szerinti, a növényvédő szerekre vonatkozó engedélyek uniós tagállamok közötti kölcsönös elismerésének működését azzal a céllal, hogy egyszerűsítse alkalmazásukat és felszámolja az szükségtelen adminisztratív terheket, és hogy vegye figyelembe a növényvédő szerek szabályozására és az exportkereskedelem nem vámjellegű akadályainak csökkentésére irányuló globális harmonizáció hosszú távú célját;

22. sürgeti a Bizottságot, hogy az 1107/2009/EK rendelet 51. cikkének (9) bekezdése szerinti kötelezettségeivel összhangban késlekedés nélkül nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kisebb jelentőségű felhasználásokra és különleges növényi kultúrákra szánt európai támogatási alap létrehozásáról; hangsúlyozza, hogy ezt az alapot az agrár-élelmiszeripari ágazat gazdasági szereplői, az illetékes hatóságok és az érdekelt felek – többek között kutatóintézetek – közötti egyeztetést és együttműködést lehetővé tevő, jelenleg működő európai munkaprogram finanszírozására kellene felhasználni, amely a különleges növényi kultúrákkal és kisebb jelentőségű felhasználásokkal kapcsolatos kutatási és innovációs tevékenységek folytatására és – szükség esetén – finanszírozására irányul;

2014. március 11., kedd

23. rámutat a behozatal esetében megkövetelt és az európai termelésre vonatkozóan teljesítendő növény-egészségügyi előírások közötti viszonyosság hiányára; megállapítja, hogy e folyamatos eltérés nem csupán aláássa az európai termelők versenyképességét, hanem hátrányosan érinti az európai fogyasztók érdekeit is;
24. emlékeztet arra, hogy a növényvédő szerekről szóló rendelet (a 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelet ⁽¹⁾) és a biocidokról szóló új rendelet (a 2012. május 22-i 528/2012/EU rendelet ⁽²⁾) egyaránt előírja a Bizottságnak az endokrin rendszert károsító tulajdonságok tudományos kritériumainak 2013 decemberéig történő meghatározását; hangsúlyozza az átlátható eljárás fontosságát annak érdekében, hogy az érintett piaci szereplők megismerjék a döntések alapjául szolgáló tudományos alapot és az új kritériumok kialakításában részt vevő szereplők kilétét; sürgeti a Bizottságot, hogy az endokrin rendszert károsító anyagokra vonatkozó javaslatok előterjesztésekor vegye teljes mértékben figyelembe a különféle megközelítések hatásait;
25. hangsúlyozza, hogy a kertészeti ágazat erőteljesen függ a kiváló minőségű, jól meghatározott műtrágyák felhasználásától; üdvözli a műtrágyákról szóló uniós rendelet jelenlegi felülvizsgálatát, de aggodalommal szemléli a Bizottság azon igyekezetét, hogy belefoglalja az előzetesen nem előírt anyagú talajjavítókat; hangsúlyozza, hogy ezen anyag gyártása és alkalmazása nem igényel pontosságot, és felhívja a Bizottságot, hogy ne vonja a műtrágyákról szóló rendelet hatálya alá;
26. rámutat arra, hogy a kertészeti ágazat vezeti az innovatív precíziós gazdálkodási rendszerek kifejlesztését és alkalmazását, és meggyőződése, hogy az ilyen rendszerek csökkentik a peszticidek és műtrágyák használatát, növelik az értékesíthető terméshozamot és csökkentik a hulladék mennyiségét, továbbá javítják az ellátás folytonosságát és a gazdasági teljesítményt; kéri, hogy a vetésforgókhoz vagy a köztes kultúrákhoz hasonló növénytermesztési módszerek, valamint a kutatás és fejlesztés irányuljon a környezeti terhelés minimalizálására;
27. tudomásul veszi a növényi szaporítóanyagokról szóló rendelethez irányuló bizottsági javaslatot (COM(2013)0262), és aggasztja, hogy a benne foglaltak aránytalan mértékű hatást gyakorolnának a kertészeti ágazatra, és különösen a dísznövény- és gyümölcsstermesztésre; hangsúlyozza, hogy a jogszabálynak arányosnak kell lennie és el kell ismernie a szubszidiaritás elvét; hangsúlyozza azt is, hogy a régi fajtákat és a hagyományos szántóföldi növényeket nem veszélyeztetheti jogszabály-módosítás, amelynek inkább hozzá kellene járulnia a növényi populációk sokféleségéhez és az egyes populációkon belüli genetikai sokféleséghez a hosszú távú élelmezésbiztonság és az élelmezési rendszerek rugalmassága érdekében;
28. felhívja a figyelmet a nem őshonos invazív kertészeti fajoknak a tágabb értelemben vett környezetre gyakorolt hatására, de azt ajánlja, hogy az idegenhonos özönfajok betelepülésének és elterjedésének a megelőzéséről és féken tartásáról szóló rendelethez irányuló bizottsági javaslatban (COM(2013)0620) alkalmazzanak regionális vagy országalapú megközelítést, amely elismeri, hogy Európa egyes területei sérülékenyebbek más területeknél, továbbá hogy Európa különböző területeinek eltérő az éghajlata, és mindegyik a növények más rendszere számára kedvező;
29. határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy – általános elvként – őrizze meg a növénytermesztők azon szabadságát, hogy szabadon használhassák a meglévő növényi anyagokat az új növényi anyagok kifejlesztésére és forgalomba hozatalára, tekintet nélkül a növényi anyagokra vonatkozó esetleges szabadalmi igényekre;
30. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat a helyi gyümölcs- és zöldségpiacok és a rövid ellátási láncok fejlesztésének támogatására, ezzel biztosítva a termékek frissességét;
31. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen különbséget a ciszgenikus és a transzgenikus növények között, és alakítson ki eltérő jóváhagyási eljárást a ciszgenikus növények számára; várja az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóságnak az Egészség- és Fogyasztóügyi Főigazgatóság által kért, az új biotechnológiai nemesítési technikákkal foglalkozó munkacsoport megállapításait értékelő véleményét;
32. kiemeli a kertészeti ágazat szezonálisan magas munkaerőszükségletét, és felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy hathatós rendszerek működjenek annak biztosítása érdekében, hogy a kertészeti termelők – a legteljesebb mértékben betartva az idénymunkásokról szóló irányelv követelményeit, többek között az egyenlő bérezés elvét – hozzájussanak az év legfontosabb időszakaiban a számukra szükséges munkaerőhöz;

⁽¹⁾ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.

⁽²⁾ HL L 167., 2012.6.27., 1. o.

2014. március 11., kedd

33. üdvözli, hogy a munkaerő képzése területén újra hangsúlyossá vált a munkaerő képzése és a tanulószerveződéses gyakorlati képzés, aggodalommal jegyzi meg ugyanakkor, hogy egyes tagállamokban továbbra is aggasztóan alacsony a kertészeti gyakorlati képzést elvégzők száma, és ennek következtében csökkennek az ágazat iránt érdeklődő fiatalok lehetőségei; elismeri, hogy a tanulószerveződéses gyakorlati képzést választó fiatalok közül nem mindenki számára alkalmas ez a képzés; hangsúlyozza, hogy a fiatalok számára a kertészeti ágazatban való elhelyezkedés fontolóra vételét és a képzést az ágazatról kialakított képet javító és kommunikációs kampányok segítségével kell előmozdítani;

34. szorgalmazza, hogy az agrár-élelmiszeripari ágazat és a kutatási közösség működjön módszeresen együtt annak érdekében, hogy vonzóvá tegyék e területet a kutatók következő generációja számára, kiképezzék e kutatókat, és javítsák a jelenlegi munkaerő képességeit;

35. hangsúlyozza a kormányzat, az ágazat és a kutatási szervezetek közötti partnerségek megerősítésének és kiterjesztésének előnyeit, valamint annak szükségességét, hogy az ilyen partnerségek támogatására szolgáló rendszerek szerkezetét úgy alakítsák ki, hogy általánosan maximalizálják a beruházások hatását és következetességét;

36. hangsúlyozza a színvonalas tudományos források hatékony alkalmazásának alapvető fontosságát annak érdekében, hogy az innovatív mezőgazdasági termelési technológia kertészeti ágazatnak való átadásán keresztül felgyorsítsák a kutatási és innovációs eredmények alkalmazását, továbbá hangsúlyozza a mezőgazdasági ágazatbeli kutatás, innováció, képzés és terjesztés olyan gazdaságpolitikákkal való együttes alkalmazását, amelyek megfelelnek a kertészeti termelés fejlesztésével kapcsolatos követelményeknek és növelik annak hatékonyságát;

37. azon a véleményen van, hogy a virágkertészeti és dísznövényágazat számára lehetővé kell tenni az Unió kutatási, technológiafejlesztési és innovációs programjainak jobb kihasználását, és felhívja a Bizottságot a „védett természetnek” a „Horizont 2020” pályázati felhívásokba való belefoglalására a fenntartható növényvédelemmel, fenntartható víz- és tápanyag-felhasználással, az energiahatékonysággal, a fejlett művelési és termelési rendszerekkel és a fenntartható szállítással kapcsolatos innováció ösztönzése érdekében;

38. úgy véli, hogy tekintettel a tagállamokban a mezőgazdasági és kertészeti kutatás finanszírozását érintő költségvetési megszorításokra, ösztönözni kell a harmadik felek, így – többek között – a kiskereskedők általi finanszírozást, és az ilyen finanszírozásnak összhangban kell lennie az ágazat teljes kutatási érdekeivel;

39. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a korszerű kertészeti termelési technológiákba való befektetések érdekében segítsék elő a hosszú távú finanszírozáshoz való hozzáférést, ezzel erősítve a kertészeti termékek és szolgáltatások versenyképességét;

40. hangsúlyozza, hogy a tőkefinanszírozás biztosításában kulcsfontosságú a jó minőségű üzleti terv; ajánlja, hogy a termelők használják ki nagyobb mértékben az üzleti támogatási és tanácsadási szolgáltatásokat, és szorgalmazza, hogy a Bizottság működjön szorosabban együtt az ágazattal annak biztosítása érdekében, hogy ezek a szolgáltatások a termelők számára egyszerűen elérhetőek legyenek;

41. sürgeti a Bizottságot, hogy – átlátható eljárás keretében és az ágazatban dolgozók bevonásával – frissítse a Kombinált Nomenklátúra (KN2012) 6. árucsoportjának (élő fák és egyéb növények, hagymák, gyökerek és hasonló részek, vágott virágok és lombdíszek) kódjait;

42. aggodalmának ad hangot annak kapcsán, hogy a kertészeti termelés az Unión kívülre helyeződik át;

43. mély aggodalommal tölti el, hogy az ehető termés fele-egyharmada hulladékká válik a külső megjelenése miatt, és felhívja a Bizottságot, hogy – különösen a helyi és regionális piacokon – sürgősen teremtsen meg a szélesebb körű terményminőség forgalmazásának lehetőségét, a piac jobb átláthatóságának és megfelelő működésének biztosítása mellett; rámutat azokra az ausztriai és svájci kezdeményezésekre, amelyek keretében kísérletet tesznek szépséghibás gyümölcsök és zöldségek élelmiszer-kiskereskedelmi értékesítésére; felhívja a szupermarketeket az olyan piackutatások figyelembevételére, amelyek szerint sok fogyasztó nem feltétlenül foglalkozik a zöldségek és gyümölcsök külső megjelenésével, és örömmel vásárol alacsonyabb minőségű besorolású terméket, különösen ha az az olcsóbb;

44. aggodalommal veszi tudomásul az elsődleges piaci felhasználásra szánt zöldség és gyümölcs veszteségét és pazarlását, valamint az üzleti vállalkozások által elszenvedett jelentős gazdasági veszteséget; elismeri, hogy a rendszerszintű élelmiszer-hulladék mennyiségének csökkentése kulcsfontosságú a növekvő világnépszerűség élelmiszer-ellátásának növeléséhez; de üdvözli az élelmiszer-ellátási lánc szereplőinek az ilyen terményeknek a kidobás helyett inkább a másodlagos piacra történő átirányítására tett erőfeszítéseit;

2014. március 11., kedd

45. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jogszabályi és politikai környezetüket tegyék a lehető legtámogatóbbá a kertészeti hulladék felhasználása szempontjából; rámutat, hogy számos olyan anyag van, így például az elhasznált gombakomposzt, amely hozzáadott értéket képviselő táptalaj előállítására volna felhasználható, ha nem minősülne hulladéknak;
  46. rámutat arra, hogy az akvapóniás rendszerek lehetőséget kínálnak a fenntartható és helyi élelmiszer-termelésre, valamint az édesvízihal-tenyésztés és a zöldségtermesztés zárt rendszerben történő összekapcsolása révén hozzájárulnak az erőforrás-felhasználás csökkentéséhez a hagyományos rendszerekhez képest;
  47. hangsúlyozza, hogy fontos javítani az árak és a megtermelt és értékesített mennyiségek nyomon követését, valamint szükség lenne az egész Unióra kiterjedő kertészeti statisztikákra, amelyek segítségével a termelők jobban megérthetnék a piaci tendenciákat, előre láthatnák a válsághelyzeteket, és felkészülhetnének a jövőbeni betakarításokra; felhívja a Bizottságot arra, hogy a dísznövényeket is foglalja bele előrejelzési adataiba;
  48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-